

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 383//2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

70/2011. (III.16.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ által 2010. július 29-én előterjesztett panasza alapján indult eljárásban a 2011. március 16-án tartott zárt ülésén született állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2010. július 23-án, Budapesten a Budapesti Rendőrfőkapitányság XIV. Kerületi Rendőrkapitányságon fogatosított rendőri intézkedés miatt 2010. július 29-én képviselő útján, majd 2010. augusztus 11-én kézzel írt levélben, aláírásával megerősítve tett panaszt a Testületnél.

I.

1) A panaszos leírta, hogy 2010. július 23-án felutazott Budapestre. A Keleti pályaudvarról kiment a piacra, ahol bevásárolt, majd visszament a pályaudvarra, megváltotta a menetjegyét és a pótjegyet. Ezután felment a lépcsőn, hogy megnézzze, hányadik vágányról indul a vonata. Mivel 36 fokos meleg volt, érezte, hogy valami baj van, mert szédült és hányingere volt, rosszul lett, ezért leült a lépcsőre. Pár perc múlva egy férfi ment oda hozzá egy nő és egy másik férfi társaságában, akik azt állították, hogy ismerik a panaszost és felajánlották, hogy - mivel a közeli faluban laknak -

¹ Az Rtv. 93/A. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

hazaviszik autóval. A panaszos ezt az ajánlatot visszautasította, mondván, hogy már megvan a jegye, és vonattal szeretne hazamenni. Ezután a férfi szólt a nőnek, aki a felesége volt, hogy vigyen a panaszosnak vizes ruhát, és töröljék le az izzadtságot a homlokáról. Amikor a nedves ruhát a panaszos tarkójára és szájához tartották, elkezdett álmosodni, de érezte, hogy a két férfi felemeli a lépcsőről, az asszony pedig a bevásárolt dolgokat viszi utánuk. A két férfi berakta egy autóba, elindultak, majd egy benzinkútnál megálltak, ahol az egyik férfi hozott ásványvizet és egy pohárral megittak vele. Innen már semmire sem emlékszik, csak azt tudja, hogy legközelebb 2010. július 25-én 12 és 13 óra között ébredt fel (2 nappal később) egy számára ismeretlen helyen, ahol egy üzletsort látott, annak a kirakata alatt feküdt. Mikor teljesen magához tért, észrevette, hogy eltűnt a húzós kocsija az áruval együtt, hiányoztak az ékszerei, az iratai, és a pénztárcája is. Egy idős nőtől, akitől kapott egy papucsot, mert a cipőjét is elvették tőle, megkérdezte, hogy hol találhat rendőrt a közelben. A nő elkísérte a piacra, de mivel ott nem találtak rendőrt, végül a panaszos egy zöldségáros hölgyet kért meg, hogy hívjon segítséget, mert kirabolták és megverték, állítása szerint sérülések is voltak rajta. A panaszos nem tudta, hogy a sérüléseket hogyan szerezte, lehetségesnek tartotta, hogy az autóból lökték ki, vagy esetleg megverték. Saját bevallása szerint a feje be volt „horpadva”, és zavartnak érezte magát.

A rendőrök a hívás után pár perccel kiértek a piacra. A panaszos ekkor megmutatta nekik, hogy hol ébredt fel, de az volt az érzése, hogy a rendőrök nem vették komolyan, amit mond, mert azt gondolták róla, hogy hajléktalan drogos. Később bevitték a panaszost a XIV. Kerületi Rendőrkapitányságra, ahol a panaszos kérte a rendőröket, hogy értesítsék a családját vagy a kazincbarcikai rendőrséget a történetéről. Eközben, 2010. július 24-én a panaszos lánya körözés kiadását kérte édesanyja eltűnése miatt a kazincbarcikai rendőrségen. A panaszos családja személyesen is kereste a panaszost a piac környékén, de sikertelenül. Végül 2010. július 25-én este 9 órakor telefonon azt az információt kapták, hogy a panaszost a patológián boncolják. A hír hallatán a panaszos három gyereke rosszul lett, mentők látták el őket. Nem sokkal ezután, este 10 óra körül a XIV. Kerületi Rendőrkapitányságról hívták a családot, és arról értesítették őket, hogy a panaszos a kapitányságon van. A család ezután kocsival elment érte, és hazavitték.

A panaszbeadványból kiderül, hogy az ügyeletes tiszt délután 2 óra körül hallgatta ki a panaszost, de a családot csak este fél tízkor értesítették. A panasz szerint a panaszos a kapitányságra szállítástól a család érkezéséig egy pohár vizet sem kapott, és több óra hosszára kiültették a folyosóra várakozni.

2) A panaszos beadványához csatolva megküldte a háziorvosa 2010. július 29-én kiállított beutalójának másolatát a K. városi Kórház sebészeti osztályára, illetve a sebészeti osztály által 2010. július 30-án kiállított ambulánslap és röntgenlet eredményének másolatát. A kórház vizsgálata szerint a felsorolt diagnózisok mindegyike negatív, külsérelmi nyom a panaszoson nem volt látható, ellátása sebészeti teendőt nem igényelt.

3) A panaszos 2010. augusztus 23-án érkezett levelében a Testülettől kért jogorvoslatot azzal kapcsolatban is, hogy a bejelentéséről felvett jegyzőkönyv nem felel meg a valóságnak, továbbá a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság a panaszos véleménye szerint semmilyen nyomozást nem folytat az ügyében.

Mindezek alapján kérte a panaszos, hogy a Testület az ügyét vizsgálja ki.

II.

A panasz kivizsgálása során – a tényállás pontosabb megismerése érdekében – a Testület felvilágosítás-kéréssel fordult az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőr-főkapitánysághoz, és megküldeni kérte az intézkedésekkel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, illetve konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A Budapest XIV. Kerületi Rendőrkapitányság bűnügyi osztályvezetője által 2010. szeptember 1-én készített parancsnoki kivizsgálás a következőket tartalmazza:

A vizsgálat során az osztályvezető megállapította, hogy a jelzett napon 8 és 20 óra közötti időszakban H. Gy. r. százados, míg 20 óra és 8 óra közötti időszakban dr. P. A. r. hadnagy helyettesítő ügyeletes tiszti szolgálatot, míg S. B. M. ügyeletes tiszthelyettesi szolgálatot látott el.

A kapitányságra 2010. július 25-én kb. 13 óra 30 perc körül bejelentés érkezett az Örs Vezér téren egy zavartan viselkedő hölgyről, így az ügyeletes tiszthelyettes a helyszínre irányította L. L. r. őrnagyot, aki a panaszos beszállítását megkezdte. A jelentés szerint sem a beszállításkor, sem utána nem volt egyértelmű, hogy a panaszossal mi történt pontosan.

Beszállítás közben egy közúti személyi sérüléssel balesetnél a r. hadnagy intézkedést kezdeményezett, így a panaszos beszállítását végül a Bűnüldözési Alosztály állományában szolgálatot teljesítő V. K. r. hadnagy és L. T. Zs. r. főőrzs zászlós hajtották végre körülbelül 14 óra 50 perckor. Az épületben a rendőrök az ügyeletes tiszti helyiséggel szemben a székre ültették a panaszost, és erről tájékoztatták az ügyeletes tisztet, H. Gy. r. századost.

A kivizsgálás szerint a panaszost azért szállították be a kapitányságra, hogy tisztázzák a vele történt, és általa ellentmondásosan előadott eseményeket. A rendőrségi tájékoztató szerint mindig a meghallgatás alapján dönti el az ügyeletes tiszt, hogy feljelentési vagy bejelentési jegyzőkönyv felvételére van-e szükség, illetve hogy van-e olyan azonnali nyomozati cselekmény, melyet a nyomozócsoporthoz kell hajtania. A r. százados jelentésében leírta, hogy a beszállítást követően meghallgatta a panaszost, aki előadta, hogy vidékről a piacra érkezett bevásárolni, és megismerkedett egy férfival, aki a vásárolt dolgait elvitte. Kijelentette továbbá, hogy őt már a Keleti

Pályaudvarnál ezzel kapcsolatban civil ruhás rendőrök meghallgatták és az ügyeletes tiszt kérdezte azokat, hogy mi történt.

Ennek ellenőrzése érdekében az ügyeletes tiszt felvette a kapcsolatot a BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletes tisztjével, aki közölte, hogy ők a panaszossal szemben semmilyen intézkedést nem foganatosítottak. A rendőrök ellenőrizték továbbá az Örs vezér terét és környékét, de az eredményre nem vezetett.

Ezt követően a r. százados a panaszost több alkalommal megkérdezte arról, hogy mi történt vele, melynek során a panaszos kijelentette, hogy nem hajlandó többször elmondani. A meghallgatásról nem készült jegyzőkönyv. A panaszos meghallgatása alapján az ügyeletes tiszt nem tudott állást foglalni azzal kapcsolatban, hogy mi történt a panaszossal. „Mivel panaszfeltevő nem dolgozott aznap”, így a r. százados megkérte a bejelentőt, hogy a folyosón várakozzon, mert a kapitányság területén külön ügyfélváró helyiség nincs. A kivizsgálás szerint azonban a panaszos nyilatkozataiból nem volt megállapítható, hogy ő panaszt akarna tenni bárki ellen is.

A r. százados nem részesítette ellátásban, mivel a panaszos nem volt előállított személy. Mentőt sem hívott hozzá, mivel sérülés nem volt rajta látható, és sérülésre a panaszos nem is panaszkodott.

Ezután az ügyeletes tiszt ellenőrizte a körözési rendszert, és megállapította, hogy a panaszos eltűnését a családja bejelentette a K. városi Rendőrkapitányságon. A körözés ellenőrzése után azonban sem a K. városi Rendőrkapitányságot (nagyfokú leterheltsége miatt maradt el), sem a családot (mivel a panaszos felnőtt korú) nem értesítette.

Ezt követően az ügyeletes tiszt szolgálatot dr. P. A. r. hadnagy vette át 20 órakor, akit a r. százados tájékoztatott a történetekről. A r. hadnagy haladéktalanul berendelte az időközben eltávozott készenlétes nyomozót, V. K. r. hadnagyot, aki a nevezettől 20 óra 18 perckor felvett egy bejelentési jegyzőkönyvet, melyet 21 óra 16 perckor zárt le. A bejelentési jegyzőkönyvben a panaszos kérte, hogy családja értesítése történjen meg arról, hogy ő hol található. Az ügyeletes tiszt ezt megtette. A panaszos rokonai közölték, hogy elindulnak vidékről, de Pesten is élnek rokonaik, akiknek szólnak. Azonban a pesti rokonok nem érkeztek meg, így az ügyeletes tiszt több alkalommal hívta a panaszos családját, hogy megtudja, hogy mikor érkeznek a kapitányságra. Végül éjjel 1 óra 10 perckor érkezett meg a panaszos lánya, majd a panaszost hazavitte.

A r. hadnagy jelentésében leírta, hogy valóban nem gondoskodott ő sem nevezett étellemezéséről, azonban a panaszos nem is jelezte, hogy éhes lenne.

Az osztályvezető a parancsnoki kivizsgálásban kitért arra, hogy a panaszolt esemény idején az ügyeletes tisztek munkaidőrendi eltérésekből adódó többletórák kiadásának érdekében volt szükséges a szolgálati helyettesítés a kapitányságon. Az eljáró

rendőrnek nem volt gyakorlata az ügyeletes tiszti feladatkör ellátásában, továbbá a kerületi ügyeletes tisztek leterheltségéből adódóan következett be a bejelentő által leírt esemény.

A százados kivizsgálása során megállapította, hogy H. Gy. r. százados fegyelemsértést követett el, mivel nem értesítette haladéktalanul a K. városi Rendőrkapitányságot és a panaszos családját. Ezért a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 120. § (1) bekezdésben foglaltak alapján fegyelmi felelősség terheli, amely kapcsán írásbeli figyelmeztetését javasolta.

2) A H. Gy. r. százados által készített jelentés az alábbi többletinformációt tartalmazza. Amikor a délutáni órákban meghallgatta a panaszost, előadása összefüggéstelen volt, többször ellentmondásba került önmagával, illetve agresszíven lépett fel és közölte, hogy nem hajlandó újra elmondani a vele történeteket. A meghallgatásról feljegyzést vagy jegyzőkönyvet nem készített – állítása szerint arról soha nem is szoktak -, hiszen a „panaszfelvevő” a jegyzőkönyvben minden esetben rögzíti a panaszos által elmondottakat. Ezek után felhívta a panaszos figyelmét, hogy várakozzon a folyosón, mert a szolgálat alatt nem volt panaszfelvevő és a nyomozócsoport is területen volt.

A r. százados jelentése szerint az órákon át várakozó panaszos egyre türelmetlenebb lett, azt azonban nem kérte, hogy értesítsék a családját. A jelentés szerint időközben az is megállapítást nyert, hogy a panaszost körözik eltűnés miatt, így a r. százados szükségesnek tartotta a panaszos meghallgatását, illetve ha kéri, akkor tartózkodási helyéről a családja értesítését. A jelentés szerint a család értesítésére már az esti órákban került sor, miután a panaszos ismételt meghallgatása megtörtént.

A r. százados jelentéséből nem egyértelmű, hogy mikor és ki ellenőrizte, hogy a panaszost körözik-e. A parancsnoki kivizsgálásából azonban kiderül, hogy este 20 óráig, a r. százados munkaidejének lejártáig a bejelentési jegyzőkönyv felvételére nem került sor.

A r. százados kiegészítő jelentésében leírta, hogy a panaszos eltűntként való körözését emlékei szerint ő állapította meg, és e tényről értesítette P. A. r. hadnagyot.

3) A dr. P. A. r. hadnagy által készített jelentés sem tartalmaz pontos információt arról, hogy a panaszos első meghallgatása és a jegyzőkönyv felvétele között mennyi idő telt el. A jelentés szerint a panaszos az újabb meghallgatását követően kérte a rokonok kiértesítését. A r. hadnagy az általa készített jelentésben fontosnak tartotta leszögezni, hogy a panaszos agresszíven viselkedett, miután rákérdeztek a vele történt eseményekre.

4) A rendőrség által megküldött jegyzőkönyvet V. K. r. hadnagy vette fel 2010. július 25-én 20 óra 18 perc és 21 óra 26 perc között. A panaszos aláírta, hogy az áldozatsegítés lehetőségéről a tájékoztatást megkapta és a szolgálat által kiadott

tájékoztatót átvette. A támogatás igénybevételéhez szükséges igazolás kiállításának igényéről nem nyilatkozott.

A jegyzőkönyv tartalma alapvetően megegyezik a panaszbeadványban leírtakkal. Az eltérések a Testület hatáskörébe tartozó kérdések megítélését nem befolyásolják, ezért azok érdemi ismertetésétől a Testület eltekint.

5) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság bűnügyi osztályvezetője a Testület kérésére 2010. november 22-én újabb parancsnoki kivizsgálást indított, melynek során a Testület rendelkezésére bocsátotta az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Bűnügyi Elemző Értékelő Főosztály által megküldött, a Körözési Információs Rendszeren, illetve a Robotzsaru rendszeren keresztül 2010. július 25-én a panaszos adataira végrehajtott lekérdezéseket regisztráló naplókivonatát, valamint a panaszos eltűnése miatt elrendelt körözésének a bizonylatát.

A naplókivonat adatai alapján megállapítható, hogy H. Gy. r. százados először 2010. július 25-én 16 óra 25 perckor ellenőrizte a panaszost a „személy eltűnés találati listá”-n, majd 16 óra 28 perckor megnézte a panaszos körözéséről készült feljegyzést a „személy eltűnés megtekintése” pontban. A naplókivonat eredménye szerint ugyanezt a két lépést még egyszer megismételte 18 óra 9 perckor és 18 óra 17 perckor.

A Robotzsaru rendszerben 20 óra 10 perckor történt a panaszos adatainak lekérdezése a „személy eltűnés találati listából”. Az BRFK. Bevetési Osztálya 20 óra 35 perckor ellenőrizte a panaszos adatait a „személy eltűnés rövid listából”.

Dr. P. A. r. hadnagy szintén lekérte a panaszos adatait a „személy eltűnés találati listából” 21 óra 21 perckor, majd ezt követően kétszer a „személy eltűnés megtekintése” részből 21 óra 22 perckor.

A Körözési Információs Rendszer adataiból kiderül, hogy 2010. július 24-én a panaszos lánya személyesen tett bejelentést, miszerint édesanyja 2010. július 23-án 6 óra körül vásárlási szándékkal távozott lakásáról egy budapesti piacra, de azóta nem ment haza, és életjelet sem adott magáról. A megküldött iratok szerint a megtalálás és azonosítás ideje 2010. július 26-án 0 óra.

III.

1) A Testületnek elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett események vizsgálatára a hatásköre kiterjed-e.

A Testület hatáskörét a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető

jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a Főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) A panaszos beadványában azt kérte, hogy a Testület vizsgálja felül az elrablásával kapcsolatosan folytatott nyomozást. Az eljárási cselekményeket a rendőrség, mint nyomozó hatóság a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) előírásai alapján folytatja le. A Testület hatásköre – ahogyan az a fenti kifejtésből is következik – nem terjed ki arra, hogy a rendőrség nyomozati tevékenységét, illetve a nyomozás keretében végzett egyes eljárási cselekményeket értékelje, azokkal szemben a Be. szerinti sajátlagos jogorvoslat vehető igénybe.

Mindezek alapján a Testület megállapította hatáskörének hiányát a panaszos azon kérésével kapcsolatban, hogy a Testület vizsgálja felül a panaszos elrablásával kapcsolatos nyomozást a három elkövető ellen.

b) Hasonló következtetésre jutott a Testület a panasz azon részének vonatkozásában is, amelyben a panaszos azt kifogásolta, hogy a bejelentéséről felvett és utólag rendelkezésére bocsátott jegyzőkönyv nem felel meg a valóságnak.

A Be. 166. § -a rendelkezik a jegyzőkönyv felvételével és tartalmával kapcsolatos jogi normákról: (1) A nyomozási cselekményekről - ideértve az ügyész, valamint a nyomozó hatóság intézkedéseit -, ha e törvény másképp nem rendelkezik, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság jegyzőkönyvet készít. A jegyzőkönyvet a jegyzőkönyvvezető vagy a nyomozó hatóság tagja veszi fel. (2) A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni a) az eljáró hatóság megnevezését, b) az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény megnevezését és a gyanúsított nevét, c) a nyomozási cselekmény helyét és idejét, d) a jelen lévő ügyész, nyomozó hatóság tagja, eljárásban részt vevő személy és képviselője, védő, tanú, tanú érdekében eljáró ügyvéd, hatósági tanú és jegyzőkönyvvezető nevét, e) a kihallgatott terhelt és tanú, a meghallgatott szakértő nevét, valamint az e törvényben meghatározott más személyi adatokat. (3) A jegyzőkönyvben röviden le kell írni a nyomozási cselekmény menetét akként, hogy a

jegyzőkönyv alapján az eljárási szabályok megtartását is ellenőrizni lehessen. A gyanúsított és a tanú vallomását, valamint a nyomozási cselekmény során tett indítványokat és észrevételeket a jegyzőkönyvnek a szükséges részletességgel kell tartalmaznia. A kihallgatott indítványozhatja a vallomásának szó szerinti jegyzőkönyvbe foglalását. Ha az ügyész vagy a nyomozó hatóság az indítványt nem tartja indokoltnak, azt elutasítja, és egyidejűleg a kihallgatottat tájékoztatja a 85. § (5) és (6) bekezdésében foglaltakról; az indítvány elutasítását és a tájékoztatást jegyzőkönyvbe foglalja. (4) Ha a szakértő a szakvéleményt szóban adja elő, ennek jegyzőkönyvbe vételére a (3) bekezdés irányadó. (5) A jegyzőkönyvet a nyomozási cselekményt végző ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság tagja és a jegyzőkönyvvezető aláírja. A gyanúsított, a tanú és a tolmács a jegyzőkönyv minden oldalát aláírja. Ha a gyanúsított, a tanú vagy a tolmács a jegyzőkönyv aláírását megtagadja, a megtagadás tényét és annak közölt vagy ismert indokát a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. (6) Ha a nyomozási cselekményen jelen lévő gyanúsított, védő, sértett, egyéb érdekelt, tanú vagy az érdekében eljáró ügyvéd az eljárással összefüggő esemény vagy nyilatkozat jegyzőkönyvbe vételét kéri, ez csak abban az esetben tagadható meg, ha ennek megtörténtéről az ügyésznek, illetőleg a nyomozó hatóság tagjának nincs tudomása. (7) A jegyzőkönyvet az ügyész vagy a nyomozó hatóság eljáró tagja szükség esetén kijavítja vagy kiegészíti, a kijavítást és a kiegészítést aláírja, és arról az érdekelteket értesíti. A nyomozási cselekményen jelen voltak a jegyzőkönyv általuk történt megismerését követően a jegyzőkönyv kijavítását vagy kiegészítését indítványozhatják. A kijavítást a jegyzőkönyvben a kijavítás dátumának megjelölésével fel kell jegyezni, vagy az indítvány elutasítását az iratokban fel kell tüntetni.

A Testület ebben a kérdésben is megállapította hatáskörének hiányát, és a panasz ezen részét a 451/2010-es ügyszámon iktatta, majd 2010. szeptember 1-én továbbította az ORFK Ellenőrzési Szolgálatá vezetőjének.

c) Megállapította ugyanakkor a Testület hatáskörét a rendőrség intézkedési kötelezettsége, valamint a segítségnyújtási és tájékoztatási kötelezettség teljesítése tekintetében, melyeket ennek alapján vizsgálat tárgyává tett.

Az eljárás során a Testület megállapította, hogy a panaszolt intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz és az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz való alapvető jogát.

2) A konkrét ügyben a rendőrség intézkedési kötelezettségével összefüggésben a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

Az Rtv. 13.§ (1) bekezdése szerint: „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve

ilyet a tudomására hoznak”. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3.§ (1) bekezdése szerint: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli”.

a) A panaszos arról számolt be panaszában, hogy miután magához tért, segítséget kért egy idős hölgytől, azután pedig egy zöldségárustól abban, hogy hívja ki a rendőrséget. Miután a rendőrök megérkeztek, a panaszos beszámolt nekik arról, mi történt vele, megmutatta, hol ébredt fel, de az volt az érzése, nem hisznek neki.

A rendőrök az iratok tanúsága szerint az ügyelet utasítására jelentek meg az Örs vezér téren, ahonnan egy zavartan viselkedő nőről érkezett bejelentés. A panaszost előadásuk szerint azért szállították be a kapitányságra, hogy a vele történt, és általa zavarosan előadott történéseket tisztázzák.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a rendőröknek intézkedési kötelezettségük állt fenn akkor, amikor hozzájuk a panaszosról bejelentés érkezett, és akkor is, amikor a helyszínen meghallgatva arra a következtetésre jutottak, hogy segítségre szorul.

Ezen intézkedési kötelezettségnek eleget téve, helyesen jártak el a rendőrök akkor, amikor az Örs vezér térre érkeztek, majd a panaszos beszállításáról a rendőrkapitányságra gondoskodtak.

b) Vizsgálta továbbá a Testület a rendőrség intézkedési kötelezettségét, illetve annak teljesítését az azt követő események kapcsán is, hogy a rendőrök a panaszossal a kapitányságra megérkeztek.

A panaszos ezen eseménysorból mindössze annyit említ, hogy arra kérte a rendőröket, értesítsék a családját a történetekről, ennek azonban nem tettek eleget, ugyanakkor több órán keresztül a folyosón ülve várakoztatták.

A rendőri előadás szerint az ügyeletes tiszt beszállítását követően meghallgatta a panaszost, aki röviden beszámolt a vele történetekről, majd az alapján további ellenőrzéseket végeztek a rendőrök a BRFK kerületi Rendőrkapitányságnál és az Örs vezér terénél, de a panaszossal összefüggő információkat nem sikerült gyűjteni. Mindezek után az ügyeletes tiszt a panaszosnak további kérdéseket tett fel, aki azonban jelezte, hogy többször nem hajlandó beszámolni a vele történetekről.

A Testület különös jelentőséget tulajdonított annak a körülménynek, hogy a nyilvántartásokból az ügyeletes tiszt első alkalommal 16 óra 25 perckor kérdezte le a panaszos adatait, tehát akkor már tisztában lehetett vele, hogy őt eltűntként keresik.

Álláspontja kialakításában a Testület a 67/2007. (OT 35.) ORFK utasítás a Schengeni Információs Rendszerben elért találat esetén követendő eljárásról c. jogszabály negyedik részére hivatkozik, ami az eltűnt személy megtalálása esetén követendő eljárást írja elő: „Nagykorú személy megtalálása esetén a személyt nyilatkoztatni kell arról a tartózkodási helyéről, ahol életvitelszerűen tartózkodik, vagy ezt a rendelkezésre álló okmányokból kell megállapítani. A tartózkodási hely megállapítása esetén a személyt nyilatkoztatni kell arról, hogy ez az eltűnését bejelentő személlyel közölhetik-e, a nyilatkozatot a SIRENE Irodának meg kell küldeni. Amennyiben a személy nem járul hozzá adatainak közzétételéhez, akkor az intézkedésről, illetve a személy megtalálásának helyéről kell a SIRENE Irodát tájékoztatni.”

A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségét a panaszossal történt események mellett az is megalapozta, hogy kiderült róla: eltűnt személyként szerepel a nyilvántartásban.

Az állásfoglalás II. részben ismertetett parancsnoki kivizsgálás elismerte, hogy bár az ügyeletes tiszt ellenőrizte a körözési rendszert, és megállapította, hogy a panaszos eltűnését a családja bejelentette, de az ellenőrzése után sem a K. városi Rendőrkapitányságot, (nagyfokú leterheltsége miatt maradt el), sem a családot (mivel a panaszos felnőtt korú) nem értesítette. Erre csak munkaidejének lejártá (20 óra) után, a következő ügyeletes tiszt szolgálata idején került sor.

A parancsnoki kivizsgálásban a r. százados ezzel összefüggésben arról tájékoztatta a Testületet, hogy az ügyeletes tiszt szolgálati helyettesítést látott el, és hogy nem volt gyakorlata az ügyeletes tiszt feladatkör ellátásában, továbbá a kerületi ügyeletes tisztek leterheltek voltak, ezért kerülhetett sor a panaszolt eseményre.

A Testület álláspontja szerint a közhatalmat gyakorló szervek nem hivatkozhatnak alappal saját belső nehézségeikre az állampolgári jogok biztosításának elmaradása esetén, a BH1990. 153. számon közzétett jogeset alapján. Hasonló panaszt az országos rendőrfőkapitány is alaposnak talált 29000-105/375-12/2009. RP. számú, 2009. november 11-én kelt határozatában, amelyben azt is leírta, hogy: „Az állampolgárok jogos igénye, hogy ésszerű határidőn belül a Rendőrség a törvényben előírt kötelezettségét teljesítse. A rendőrségen belül kialakított feladat- és hatáskör rendszer, továbbá esetleges szervezési hiányosságok hátrányos következményeit nem viselheti a Rendőrség intézkedését kérő állampolgár.”

A Testület a rendőrség belső szervezési nehézségeire való hivatkozást elfogadhatatlannak tartja valamely rendőri mulasztás, jelen esetben az eltűnt személy esetén szükségessé teendő elvégzése vonatkozásában.

A panaszos és a rendőrség előadása is egybecseng abban, hogy miután az ügyeletes tiszt tudomást szerzett arról, hogy a panaszost eltűntként körözik, intézkedési kötelezettsége állt be a megfelelő szerv és a panaszos hozzátartozói vonatkozásában, amelynek teljesítését azonban elmulasztotta. Emiatt a Testület

indokoltnak tartotta megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának megsértését.

A parancsnoki kivizsgálás eredményeként az osztályvezető megállapította, hogy a panaszos beszállításakor szolgálatban volt ügyeletes tiszt fegyelemsértést követett el, mivel nem értesítette haladéktalanul a K. városi Rendőrkapitányságot és a panaszos családját, és ezért őt fegyelmi felelősség terheli.

3) Az intézkedési kötelezettségen túl a Testület vizsgálta a panaszossal szemben a kapitányságon töltött idő alatt tanúsított bánásmódot. Annak során az alábbi jogszabályi előírásokra volt figyelemmel.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése rögzíti a követelményt, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése pedig a segítségnyújtási kötelezettség kapcsán állapítja meg, hogy a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

a) A panaszos kifogásolta, hogy miután körülbelül délután 3 óra körül a rendőrségre beszállították és ott meghallgatták, több órára (este 8 óráig) a folyosóra ültették ki várakozni.

A sérelem értékelése során a Testület különös jelentőséget tulajdonított annak, hogy a panaszos a sérelmére elkövetett bűncselekményről számolt be, és arról, hogy az elmúlt néhány nap eseményeire nem is emlékszik.

A Testület úgy ítélte meg, hogy azon túl, hogy a rendőrség elmulasztotta intézkedési kötelezettségének a teljesítését, a több órás várakozással a panaszos emberi méltóságát is sértő bánásmódot tanúsított, ezért indokoltnak látta megállapítani a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának megsértését.

b) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrkapitányságon töltött, összesen több mint 10 óra alatt sem inni, sem enni nem kapott.

Az ellátási kötelezettség kérdésében a Testület elfogadta a rendőrség azon álláspontját, miszerint a rendőrséget a panaszos várakozására eső időre nem terhelte ellátási kötelezettség, mert a panaszos nem volt előállított.

Mindazonáltal a Testület szükségesnek tartja felhívni a figyelmet arra, hogy a panaszos, akit kiraboltak és a rendőrök megítélése szerint is zavart volt, több mint 10 órán keresztül tartózkodott a rendőrség folyosóján anélkül, hogy akár egy pohár vízzel megkínálták volna. A 10 órából közel 6 órán keresztül arra várt, hogy a rendőrség felvegye a bejelentési jegyzőkönyvet, majd újabb közel 4 órát várt a családjá érkezéséig, akiket – a

rendőrség által is elismerten – az ügyeletes tiszt hibájának következményeként jelentős késedelemmel értesítettek.

A fentiek alapján megállapítható tehát, hogy a panaszossal szemben eljáró rendőrök az Rtv. 24. §-ában foglalt segítségnyújtási kötelezettségüknek nem tettek eleget amellyel megvalósították a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét.

c) A panaszos szintén sérelmezte, hogy annak ellenére, hogy elmondta, elrablói bántalmazták is, nem kapott orvosi ellátást.

A panaszos beadványában és annak kiegészítésében úgy nyilatkozott, hogy napokig elkábítva, magatehetetlen állapotban volt az utcán. A rendőrkapitányságra történő beszállításakor is látszott rajta, hogy „valamilyen kábítószer hatása alatt van és alig bírt felállni, úgy meg volt verve.” A rendőrségen ennek ellenére nem hívtak hozzá mentőt, pedig a panaszos szerint ez azért is indokolt lett volna, hogy megtudják, hogy mit csináltak vele az elrablói.

A panaszos beadványához csatolva megküldte a háziorvosa 2010. 07. 29-én, a panaszos hazaszállítása után két nappal kiállított, a Kazincbarcikai Kórház sebészeti osztályára szóló beutalójának másolatát. A K. városi Kórház sebészeti osztálya által 2010. július 30-án kiállított ambulánslap és röntgenlelet eredménye szerint a felsorolt diagnózisok mindegyike negatív, külsérelmi nyom a panaszoson nem volt látható, ellátása sebészeti teendőt nem igényelt.

H. Gy. r. százados jelentésében leírta, hogy azért nem hívott a panaszoshoz mentőt, mert nem látszott rajta sérülés. Dr. P. A. r. hadnagy jelentése tartalmában megegyezik H. Gy. r. százados jelentésével, miszerint a panaszoson külsérelmi nyomot nem látott, ezért ő sem tartotta szükségesnek, hogy mentőt hívjon.

A fentebb már idézett 67/2007. (OT 35.) ORFK utasítás a Schengeni Információs Rendszerben elért találat esetén követendő eljárásról c. jogszabály negyedik rész 24. pontja érinti az orvosi vizsgálat szükségességének kérdését: „25. Amennyiben orvosi vizsgálat vagy egészségügyi állapot megállapítása szükséges, az ügyeletes - az IRM rendeletben meghatározott formanyomtatvány kitöltésével - köteles erre vonatkozóan kiegészítő információt kérni a SIRENE Irodától.”

Az ORFK utasítás tehát mérlegelési jogkört ad az eljáró rendőrnek abban a kérdésben, hogy eldöntse, mikor tartja szükségesnek orvos vagy mentő igénybevételét eltűnt személy fellelése esetén.

Mindezek tükrében a Testület arra a következtetésre jutott, hogy tekintettel arra, hogy a panaszost közterületen találták meg, a megtalálási körülményei indokolták volna az orvosi vizsgálatot, még akkor is, ha külsérelmi nyom nem volt látható a panaszoson.

A Testület a fentiek miatt megállapította, hogy az orvosi vizsgálat mellőzésével sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy miután az ügyeletes tiszt tudomást szerzett arról, hogy a panaszost eltűntként körözik, intézkedési kötelezettsége állt be a megfelelő szerv és a panaszos hozzátartozói vonatkozásában, amelynek teljesítését azonban elmulasztotta. Emiatt a Testület indokoltnak tartotta megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának megsértését. A Testület úgy ítélte meg, hogy azon túl, hogy a rendőrség elmulasztotta intézkedési kötelezettségének a teljesítését, a több órás várakozással a panaszos emberi méltóságát is sértő bánásmódot tanúsított, ezért indokoltnak látta megállapítani a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának megsértését is. A Testület továbbá megállapította, hogy azzal, hogy a panaszost, - akit kiraboltak és zavart volt, - több mint 10 órán keresztül várakoztattak a rendőrség folyosóján anélkül, hogy ételt vagy italt kapott volna, a rendőrség megsértette az Rtv. 24. §-ában foglalt segítségnyújtási kötelezettséget. A Testület arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrség jogszerűtlenül járt el, amikor úgy döntött, hogy nem szükséges mentőt hívni a panaszoshoz.

Az alapjogsérelmek összességükben elérték azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület az állásfoglalását az Rtv. 93/A. § (6) bekezdése alapján az országos rendőrfőkapitány részére küldje meg, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. március 16.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag